

Ministerstwo Obrony Narodowej

Sekretarz Stanu
Paweł BEJDA

BMON-WP.053.650.2025/In-273-25/SW
Warszawa, 29.08.2025 r.

Pan Szymon HOŁOWNIA
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Do wiadomości: Dyrektor Departamentu Spraw Parlamentarnych w KPRM

ePuap

Dotyczy: interpelacji nr 11489 Pana Posła Jarosława Sachajki w sprawie rzeczywistej skuteczności i mierzalności efektów rządowego poradnika bezpieczeństwa oraz konkretnego zakresu szkoleń dla obywateli

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając, z upoważnienia Ministra Obrony Narodowej, na interpelację nr 11489 Pana Posła Jarosława Sachajki w sprawie rzeczywistej skuteczności i mierzalności efektów rządowego poradnika bezpieczeństwa oraz konkretnego zakresu szkoleń dla obywateli, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Poradnik „Bądź gotowy”, przygotowany przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa (RCB) w 2022 r. w wersji cyfrowej, był odpowiedzią na zbrojną napaść Rosji na Ukrainę i do 28 sierpnia 2025 r. był jedyną oficjalną wersją poradnika przygotowanego przez instytucje rządowe. Od tamtego czasu zmieniły się zarówno okoliczności, jak i instrumentarium prawne - została wprowadzona m.in. ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2025 r., poz. 825) czy ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1907) z rozporządzeniami wykonawczymi. W nowym, opublikowanym 28 sierpnia 2025 r. poradniku, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji i RCB korzystają z trzech lat doświadczeń prowadzenia działań zbrojnych w pełnej skali na Ukrainie oraz z doświadczeń innych państw, które w międzyczasie opracowały swoje poradniki. To w istotny sposób zmienia podejście, zarówno do struktury, jak i treści poradnika bezpieczeństwa. Poradnik bezpieczeństwa odnosi się również do zagrożeń, które nie zostały ujęte w już istniejącym poradniku RCB. Zarówno cele opracowania obydwu poradników, okoliczności, w których powstały, forma, konstrukcja oraz sposób dystrybucji są inne, wobec czego porównanie obu poradników wydaje się niecelowe.

Konstrukcja dokumentu została podzielona na dwie zasadnicze części: przygotowanie oraz reagowanie. Dokument zawiera liczne ilustracje i schematy informacyjne, praktyczne wskazówki, odsyłacze do źródeł pogłębiających wybrany temat. Został przygotowany zgodnie z wytycznymi dostępności cyfrowej WCAG (odpowiedni kontrast, przejrzysta stylistyka oraz audiodeskrypcja). Poradnik cechuje wysoki poziom szczegółowości oraz praktyczne ukierunkowanie – każde zagadnienie opatrzone konkretnymi wskazówkami i możliwościami dalszego poszerzenia wiedzy. Poradnik został zaprojektowany w taki sposób, aby jego treść była dostępna zarówno dla młodzieży, jak i dla osób starszych, w tym wymagających szczególnego wsparcia. Zastosowano rozwiązania umożliwiające łatwe korzystanie z publikacji: rozdziały poświęcone wybranym grupom odbiorców, przejrzyste ilustracje utrzymane w przyjaznej stylistyce, czytelne fonty oraz elementy projektowania zorientowanego na użytkownika (UX design).

Za redakcję poradnika odpowiadały grupy robocze powołane przy MON, MSWiA oraz RCB, które w zakresie opracowania merytorycznego korzystały z wiedzy i doświadczenia ekspertów branżowych. W

prace redakcyjne i merytoryczne na poszczególnych etapach byli zaangażowani przedstawiciele szeregu instytucji centralnych, samorządowych i podmiotów specjalistycznych oraz służb mundurowych. W prace włączone były także uczelnie i instytucje wojskowe.

Opracowanie poszczególnych rozdziałów było dodatkowo wspierane przez praktyków, również w oparciu o doświadczenia zagraniczne, na przykład fińskie czy ukraińskie. Ważnym elementem procesu redakcyjnego była także współpraca z organizacjami pozarządowymi, organizacjami proobrońnymi oraz stowarzyszeniami i fundacjami, które zgłaszały uwagi i rekomendacje.

Poza opublikowaną już wersją elektroniczną i zaplanowaną dystrybucją wersji papierowej na jesieni 2025 r., przewidziana jest również wersja z audiodeskrypcją, a także wersja nagrana z wykorzystaniem języka migowego. Ponadto, poradnik będzie opublikowany w aplikacji mObywatel oraz na dedykowanej stronie w domenie gov.pl i innych wskazanych przez MON, MSWiA, RCB stronach www. W ścisłej współpracy z Rzecznikiem Praw Dziecka planowane jest opracowanie wersji poradnika bezpieczeństwa przeznaczonej specjalnie dla dzieci. Wydaniu poradnika będą towarzyszyć działania edukacyjne, wykorzystujące dostępne narzędzia multimedialne oraz nowoczesne formy docierania do odbiorcy.

Jednocześnie informuję, że MON prowadzi projekty poświęcone zagadnieniom pierwszej pomocy, postępowania przy zagrożeniach chemicznych/biologicznych, zachowania w czasie alarmu i ewakuacji czy też dezinformacji w ramach programów: „Wakacje z wojskiem”, „Trenuj z wojskiem”, „Edukacja z wojskiem”, „Legia Akademicka” oraz liceów wojskowych i Oddziałów Przygotowania Wojskowego (klas mundurowych w szkołach średnich). Ponadto, od 2026 r. ruszy program dobrowolnych powszechnych szkoleń wojskowych.

Z wyrazami szacunku

Paweł BEJDA

/dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/